

Pionierswerk aan het Zennegat

De Mechelse schepen Greet Geypen (links) en Eric Van Hooydonk, voorzitter van Watererfgoed Vlaanderen, onthullen een kunstwerk van kunstenaar Wim de Graaf.

Mechelen beschikt als eerste gemeente in Vlaanderen over een groepsligplaats voor varend erfgoed. Vorige maand werd deze ligplaats aan het Kanaal Leuven-Dijle nabij het Zennegat feestelijk ingehuldigd.

Stuwende kracht achter de gezamenlijke ligplaats is de Vlaamse Vereniging tot Behoud van Historische Vaartuigen (VVBHV), die in 2002 werd opgericht als koepelorganisatie voor varend erfgoed in Vlaanderen. "Wij zagen dat de eigenaren van historische schepen geen gezamenlijke spreekbuis hadden", vertelt voorzitter Dirk Ramakers. "Het waren allemaal individuen die een gevecht voerden om een ligplaats."

"In tegenstelling tot Nederland hebben we in Vlaanderen geen museumhavens. Zelfs in Antwerpen had men vroeger maar weinig oog voor varend erfgoed. Tegenwoordig begint men in te zien dat de aan-

wegigheid van historische schepen wel degelijk iets toevoegt aan de economische activiteiten van de haven. In Vlaanderen hebben we naar schatting 150 varende erfgoed-schepen, in welke staat die ook zijn. Als vereniging geven we ook advies over de restauratie van dergelijke schepen."

Nabij het Zennegat kunnen twaalf historische schepen nu permanent liggen. Verder is er een zone van 50 meter waar passanten met varend erfgoed drie maal 24 uur gratis mogen overnachten. De VVBHV gaat de ligplaatsen uitbaten, al is het niet de bedoeling om er winst uit te maken. Ramakers: "Wij promoten het gegroepeerd afmeren van historische schepen om zo de toeristische meerwaarde ervan beter te kunnen uitspelen. Daarmee voorkom je ook dat varend erfgoed verloedert. Naar de vaarwegbeheerder toe betekent deze groepsconcessie een stuk rechtszekerheid. Waterwegen en Zeekanaal (WenZ) kan nu

terugvallen op een vereniging die er alles aan doet om het varend erfgoed netjes in orde te houden."

Waterstad Mechelen

In de toekomst hoopt de VVBHV ook elders in Vlaanderen, bijvoorbeeld in Dendermonde, soortgelijke ligplaatsen te zien ontstaan. Aan het Zennegat gaat de vereniging ijveren voor bijkomende nutsvoorzieningen.

De Mechelse schepen Greet Geypen heeft daar wel oren naar. De stad Mechelen is zich immers volop aan het promoten als stad rond het water. Geypen wees tijdens de inhuldiging van de nieuwe ligplaats op de vele initiatieven op dit vlak. Zo worden in de binnenstad enkele oude vlietjes weer opengelegd en komt de oudste boot van het land binnenkort naar huis. Het gaat om een prauw die in 1904 tijdens opgravingen in Nekkerspoel werd gevonden. Hij is naar schatting tussen de 2200 en de 2700 jaar oud en wordt momenteel gerestaureerd.

"Met deze boot willen we als stadsbestuur lid worden van de VVBHV", belofde Geypen, die aangaf de synergie tussen de stad en de VVBHV verder te willen uitbouwen. "We gaan ook de weg naar de nieuwe ligplaatsen beter aanduiden en we willen nadenken over bijkomende nutsvoorzieningen ter plaatse."

Volwaardig erfgoedbeleid

Ook Watererfgoed Vlaanderen, de koepelvereniging voor nat en droog watererfgoed in Vlaanderen, juicht het ligplaatsenproject in Mechelen toe. Voorzitter Eric Van Hooydonk prees het pionierswerk van de VVBHV. Hij hoopt dat er in de toe-

komst nog veel meer aanmeermogelijkheden voor historische vaartuigen bijkomen. Het tekort aan ligplaatsen werd ook aangestipt in een beleidsbrief die Watererfgoed Vlaanderen voor de Vlaamse verkiezingen opstelde. Daarin drong de vereniging aan op een krachtig en specifiek watererfgoedbeleid in Vlaanderen.

Van Hooydonk is verheugd dat de nieuwe Vlaamse regering hierover een extra passage heeft opgenomen in haar regeerakkoord. "We maken werk van het restaureren en beschermen van kunsthistorisch, archeologisch, kerkelijk en varend erfgoed en we maken het hedendaags bruikbaar", staat in het akkoord te lezen. Van Hooydonk: "We zullen er als vereniging op toezien dat de regering deze belofte ook waarmaakt."

Hoewel Watererfgoed Vlaanderen

slechts een half jaar oud is, is de vereniging een daverend succes. Van Hooydonk: "We worden door de beleidsmakers au sérieux genomen."

Inmiddels zijn 37 organisaties lid. Daarnaast heeft Watererfgoed Vlaanderen ook partners, waaronder het Antwerpse Havenbedrijf. Ook de Federale Overheidsdienst (FOD) Mobiliteit heeft aangegeven partner te willen worden.

Van Hooydonk hoopt dat Waterwegen en Zeekanaal en de stad Mechelen dit voorbeeld zullen volgen. "Vlaanderen is opgerezen uit het water en leeft nog steeds voor een groot deel van het water", aldus de voorzitter. "Wij Vlamingen worden wel eens landratten genoemd – zeker in vergelijking met de Nederlanders – maar we realiseren ons wel degelijk hoe belangrijk de waterwegen zijn."

Het VVBHV-bestuur heft het glas op de nieuwe ligplaats. (foto's Sarah De Preter)